

Könyvismertetés

Halmay Tihamér:

Fényküllők között

Halmay Tihamér, volt honvéd százados verses kötetének már a címe is furcsa és meghökkentően elgondolkoztató.

Versei, amelyek szinte egy egész emberi élet keresztmetszetét nyújtják, nem a múlt század klasszikus nagyjainak jambusai és distichonjai szerint zengik fenséges akkordjaikat; sőt mégcsak nem is Ady, vagy Kosztolányi forradalmian új, de csiszolt formatökélyébe öltöztetve jelennek meg előttünk, mert a költő a modern verselés kötetlen, szabad és szintelen formáját használja, amelynek újszerű szóalkotásai és játékos szófűzései, szókötései sokszor agyonhalmazottak és ezért kissé mesterkélten hatnak. Máskor meg éppen eredetiségükkel, őszerejű primitív szóképekkel és hangritmusokkal olyan hatásúak, mint a végtelenből érkező tengeri hullámok egymást hájszóló sorai, amelyek szünet nélkül, örökös egyformán ismétlődő dübörgéssel zúdulnak neki a part kemény, fekete kőszikláinak.

A szivverés szabályos dobbanásai és a modern muzsika ütemre felépített nagyszerű ritmus, Halmay verseinek külső jellemzői, amelyek mélyről időnként egy-egy nyersen disszonáns, fájó vagy sóvárgó jajdulás harsanik ki, mint egy ultra-modern, absztrakt szimfoniából az üveghangú riadt hegedű menekülő magasba szárnyalása. Mint ahogy a távolban játszó zenekarból is eleinte csak a nagydob szabályos ütemű tompa puffogása hallatszik és csak később, a hangok forrásához közeledve, fokozatosan tudjuk megkülönböztetni a többi hangszer finomabb hangját, majd végül magát a melódiát is, így tudjuk érzékeltetni Halmay verseiben is a domináló ritmus és a belső mondanivaló összefüggéseit.

Ugy érzem, hogy e hasonlat-fűzés megközelítően érzékeltette Halmay költeményeit, amelyeknek az igazi belső lényegéhez, csak a színes-tarka hangtakaró teljes fellebbentése után tudunk hozzáférni. A túl érzékeny költői lelken egyformán árad keresztül a létezés égfelé törő, hatalmas dinamikájú benső fény-özöne és a földhöz tapadt egyszerű, szürke hétköznapi ember gondolatai, csúfolódásai, vagy monologizáló filozofálása.

A közel 300 oldalas verses kötetben ott találjuk az örök ember és az ihletett költő legszeleesebb skálájú teljes mondanivalóját. Isten, haza,

MEGJELENT

BARÁTH TIBOR dr.:

A magyar népek őstörténete

című munkája.

(köte, nagy oktáv, 240 oldal + 32 lap okmánytár + 5 térkép)

E könyv „Bevezetéséből” lapunk május-juniusi számában bemutatott közöltünk, amely igen sokat sejtetett az egésznek értékéről, de a legmerészebb elképzelést is felülmulja a valóság.

A mexikói olimpiász megcáfolhatatlan bizonyítványt állított a világ elé, hogy a megtiport, hazájától megfosztott, megélhetési lehetőségeiben is erősen korlátozott magyar népnek életrealitása a világ valamennyi nemzete fölött áll.

Baráth Tibor megjelent műve pedig azt bizonyítja, hogy a magyarság, lelki értékeit tekintve is vezető helyen áll ősidőktől fogva a földön.

Az olimpiai verseny alkalmával tapasztaltuk, hogy a híradások a magyar eredményeket nem kihangsúlyozva, hanem inkább csak mellékesen megemlítve, sőt bizonyos országokban hamisan adták tudtul az érdeklődőknek. Valószínűnek látjuk, hogy a magyar lélek kiválóságának bizonyítását elhallgattatni, vagy legalább is tudomásul nem venni törekednek majd a magyar leki értékeit letagadó, azt megfojtani akaró u.n. lélek-olimpiai nagyságok, illetve ezek szolgálatában álló közéleti kultur-tényezők.

Majd meglátjuk! De addig is rendelje meg a könyvet a szerzőnél, beküldve a rendeléssel egyidejűleg a könyvnek és mellékleteinek árát: \$10.00 U.S.A. összeget az alábbi címre:

Mr. T. E. Baráth, Station „B” Box 697, Montreal, Canada

Baráth Tibor dr. tanulmányait a budapesti (Ph. D.), bécsi, párisi és montreali (B. Bibl.) egyetemeken végezte. 1932-től 1939-ig a párisi Magyar Intézet titkára volt, majd 1940-től 1945-ig a kolozsvári egyetem tanára, 1946-ban visszatért Franciaországba. 1952-ben áttelepedett Kanadába, ahol az ipari közigazgatásban helyezkedett el.

Megírta egy nagyobb értekezés keretében a magyar történetírás történetét francia nyelven, elkészítette a franciaországi magyarság első szociográfiáját, kiadott egy magyar történelmet és szerzője „Az országépítés filozófiája a Kárpát-medencében” c. munkának. Számos egyéb értekezése mellett kiadta és szerkesztette az emigráció első tudományos folyóiratát a Nyugati Magyarságot. Jelen munkája Montrealban 1954 és 1968 között készült.

magyarság, szülőföld, család, barátok, nők, vagy szerelmek elszállott emlékei, egyformán helyet kapnak és megszólalnak a verseiben.

Nem feladatunk és nem lehet célunk sem Halmaynak egy életen át írt és a lélek fájó mélyéről született verseit néhány rövid sorban megbírálni és rangsorolni. Ezt a feladatot rábizzuk majd az utókorra, arra a XXI. századra, amelynek forma-nyelvén beszél és ír a költő. Ha ma még talán némileg idegenül is hangzik füleinknek ez a rimetlen, ultra modern költészet, ne felejtjük el, hogy Beethoven, vagy Liszt döbbenetes erejű zenei látomásai a XIX. század menüett muzsikáján nevelkedett embernek éppen olyan radikális és érthetetlenül forradalmi volt, amit tulajdonképpen csak a következő kor, a XX. század embere értett meg és tudott élvezni a maga teljes valóságában; mint ahogy Halmay verseit is, amelyek egy eljövendő korszak nyelvén szólnak, majd csak a XX. század embere tudja a kor mérlegére helyezve megmérni és végleg elbírálni.

A beléjük zárt örök értékű emberi tartalom alapján azonban úgy érezzük, hogy az új izlésű és új értékítéletű kor Halmay Tihamér verseit – az eljövendő időben is – a “maradandó értékek” közé sorozza.

Megvehető a Youth Center könyvkereskedésben,
11802 Buckeye Ave. Cleveland, Ohio. 44120

v. Szakonyi István

ÜZENETEK:

Minden olvasónknak; "Etruszkok Magyarországon" cikk-sorozatunkat jövő számunkban folytatjuk.

* * *

M. K. Árpádnak: Nem ismerem az említett régi könyvet, de a kért *hakkapelita* szó eredetéről annyit tudok, hogy a harmincéves-háborúban született. Gusztáv Adolf finn katonáinak a jelszava volt a harcban, amelytől rettegett a német, mert azt jelentette, hogy: "vágd a fejét". A magyar 'hajdúk' roham kiáltása több volt egy 'bízató megokolással', hogy t. i.: ott nem sántul meg.

* * *

Előfizetőinktől általában kérjük, rendezzék hátrálékukat és címváltozásukat közöljék velünk, a külföldiektől pedig azt is, hogy postai, vagy nemzetközi csekken küldjék a pénzt!

* * *

Dr. Fehér M Jenő: KÖZÉPKORI MAGYAR INKVIZÍCIÓ
című munkájának

egyedárusítója USA-ban:

Mrs. Piroska Baranyai

200 Fountain Street

Philadelphia, Pa. 19128

